

ใบความรู้ที่ 1.6 ครูดันแบบวิถีชีวิต ครูสัญญา | ครูดันแบบดีเด่น ครูผู้สร้างเพื่อเด็ก ๆ ในสังคม

ครูสัญญา | ครูดันแบบดีเด่น ครูผู้สร้างเพื่อเด็ก ๆ ในสังคม เรื่องราวชีวิตตั้งแต่เยาว์วัย มีเรื่องราวความเป็นมาที่ยาวนานและซับซ้อน ด้วยความที่เราเป็นลูกชาวบ้านจน ๆ ลำบากยากแค้นต้องฝังใจจนเติบโตใหญ่ แม้ชีวิตจะสำเร็จแล้วแต่ก็ยังคงจำเรื่องราวในชีวิตได้อย่างดี สืบต้อออกมาปุ๊บถูกเลี้ยงดูออกมาด้วยความยากลำบาก การทำมาหากินก็เป็นวิถีของคนในอดีต เรื่องราวชีวิตของครูสัญญาจะเป็นเช่นไรต่อ ให้คุณครูทุกท่าน อ่านบทสัมภาษณ์

ครูเล่าเรื่องราวในชีวิตให้เราฟังหน่อยเริ่มแรกเลยตั้งแต่ครูดันมาได้ ?

ชีวิตครูผูกพันกับชาวนา เล็ก ๆ ตอนที่เรียนหนังสือยังต้องไปใช้ที่ชีวิตที่ทุ่งนาไปแบกข้าว จนกระทั่งเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนพัฒนาชีวิตเริ่มต้นตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเรียน รร.ใกล้บ้านนั่นคือจังหวัดพัทลุง หลังจากนั้นเข้าต่อมัธยมต่างอำเภอในจังหวัดพัทลุง หลังจกมัธยมจึงเข้าเรียนที่ รร.ตะโหมด จังหวัดพัทลุงเช่นเดียวกัน แต่ระหว่างการศึกษาเล่าเรียนนั้นตัวเราเองก็ต้องปากกัดตีนถีบช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน เริ่มตั้งแต่ทำนา เก็บเกี่ยวข้าว เอาเงินมาซื้ออุปกรณ์การเรียน ประทั่งชีวิต เพราะไอความยากลำบากตรงนี้ทำให้เราเห็นคุณค่าของเงิน จ่ายเงินแต่ละบาทต้องคิดแล้วว่าต้องใช้อะไรบ้าง

เรื่องราวในวัยมหาลัยที่ทำให้เกิดอาชีพที่อยากเป็นครู เริ่มมาจากตรงไหน ?

เข้ามหาลัยปีแรกศึกษาที่วิทยาลัยพะเยา ร่ำเรียนไปด้วยความพยายามแต่ก็ต้องอาศัยหยาดเหงื่อตัวเอง ช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ศุกร์ตอนเย็นต้องนั่งรถไฟจากยะลามาลงบ้านพัทลุง ราคา 33 บาทกลับมาเพื่อที่จะทำงาน นั่นก็คือโรงเลื่อยที่คลองแงะ สะเดาทำไปเรื่อย ๆ ได้เงินเล็ก ๆ น้อย ๆ เอาไปใช้จ่ายประทั่งชีวิตได้ 1 อาทิตย์ ก็วนมาอีกทำแบบนี้ตลอด จนกระทั่งเริ่มจบปริญญาตรี และเรียนภาคค่าการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในกลางวันเราก็ต้องทำงานเป็นเด็กเสิร์ฟ ทำทุกวิถีทางที่พอจะหาเงินได้

-พอจบราชภัฏยะลา จึงกลับบ้านที่พัทลุงก็ทำงานทำ จนกระทั่งมาได้งานที่สงขลาเป็นช่างสีอยู่ 1 ปี รายได้วันละ 100 บาท ทำไปประมาณ 1 ปี จึงเปียงเบนวิถีชีวิตตัวเองไปสมัครเป็นครูโรงเรียนเอกชน เงินเดือนแรก 4,300 บาท ทำไป 5 ปี ตอนนั้นมีการรับสมัครพนักงานไปยังหน่วยงานกรมต่าง ๆ ประจำการ 3 จังหวัด ตอนนั้นคือวางซอล์กไว้เลย วันแรกที่เป็นวันที่ไปเรียนกกระดาชพอดี รุ่งเช้าเลยไปสมัครที่ค่ายสิรินธร เขาก็ให้ไปประจำอยู่ที่ศูนย์ดำรงธรรมยะลา และจึงย้ายมาประจำการอยู่ค่ายสิรินธรเหมือนเดิม หน้าที่หลัก ๆ ก็คือออกทำข่าว จัดรายการวิทยุ ก็

เอาข่าวมานำเสนอในพื้นที่ เปิดเพลงให้กำลังใจทหาร ตำรวจ พลเรือน ปี 47- 48 ถ้ามว่ากลัวไหม ไม่กลัว เพราะเราไปทำสิ่งที่ดีงาม แต่มีความเสี่ยงไหม เสี่ยง เจอหลายเหตุการณ์แต่ไม่กลัว เข้าใจสภาวะของ 3 จังหวัดตีจนมาถึงทุกวันนี้ ปลายปี 2548 จึงได้มีโอกาสสนทนากับนักเรียนร่วมโครงการของป่าเปรม สานใจไทยสู้ใจใต้ ดูพหุวัฒนธรรมหลายเชื้อชาติแต่สามารถอยู่ร่วมกันได้ และเด็ก ๆ ได้นำวิถีชีวิตกลับมาใช้ ปี 48 เราหมดสัญญากับการจ้างเลยกลับมาเป็นครูต่อเอาตรง ๆ เลยไหมอาชีพครูในตอนแรกไม่ใช่ใจรักเลยเราอยากจะเป็นทหาร ตำรวจ แต่ด้วยความหักเหสถานการณ์ของสังคมที่เราจะต้องรับรู้และเข้าใจ

และได้ตัดสินใจไปสมัครเรียนต่อทางสายครูโดยตรง จบออกมาได้เป็นครู แต่พอเราได้มาสัมผัสอาชีพความเป็นครู รู้ได้เลยว่ามันยิ่งใหญ่ ถ้าให้แนวคิดให้หลักคิด ผมคิดว่าครูนี้แหละคือวิศวกรผู้ที่ออกแบบความซับซ้อนของมนุษย์จากเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ทำอย่างไรให้เขาอ่านออกเขียนได้ ก็เลยเกิดความรักในอาชีพครูและก็มุ่งมั่นมาตลอด จนกระทั่งทุกวันนี้ยังไม่อยากจะเลิกเป็นครูเลยมันเกิดความผูกพัน

-แนวคิดที่ใช้ศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คนอื่นไม่ทราบแต่ตัวครูเองได้นำมาใช้ประโยชน์กับเด็ก ใช้กับการเรียนการสอน เข้าใจคือเราเข้าใจเด็ก เข้าใจสภาพครอบครัวของเขาแต่ละคนมักแตกต่างกัน เข้าถึง เราเปิดใจ ครูต้องเปิดใจให้เด็กกล้าเข้ามาไม่ใช่นิ่งหน้ามารถน้ายักษ์ให้เด็กกลัว ถ้าเราเปิดรับเด็ก เด็กก็กล้าเข้ามา และอันสุดท้ายคือการพัฒนา เราต้องพัฒนาองค์ความรู้ วิชาการให้เต็มที่ นอกจากวิชาแล้วที่คนเป็นครูจะต้องตระหนัก คือการสอนคนให้เป็นคนดี นั่นก็คือการอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กด้วย

❑ ตลอดการเป็นครู กว่า 20 ปี ครูสัญญาได้ตระหนักและพัฒนาอย่างไรบ้างคะ ?

- การที่เรารับคำสั่งมาจากภาครัฐกระทรวงอะไรก็ได้ ที่มุ่งเน้นให้เด็กเก่งดีมีสุข แต่คนเป็นครูต้องกลับมาคิดว่าเด็กเก่งเขาอาจไม่ได้ เก่งอาจจะเห็นแก่ตัวได้ ความสุขของเค้าก็อาจจะอีกแบบหนึ่ง แต่ถ้าเราให้เด็กดีก่อน ผมคิดนะว่าเด็กต้องดีก่อน เก่งมาทีหลัง ถ้าดีแล้วเก่งเขาจะมีความสุข สุขอยู่ไหนก็ได้ นี่ครูอาจจะคิดแตกต่างจากคนอื่นก็ได้ ฉะนั้นในความเป็นครูตรงนี้มีภูมิใจที่ได้สร้างลูกศิษย์ลูกหามากมาย โดยการที่เราค้นหาอัจฉริยะในตัวเด็ก เพราะอัจฉริยะในตัวเด็กเราต้องได้ตรง คัดกรองเด็ก เขามีความสามารถอะไร เพื่อเราจะส่งต่อเขาให้ประสบความสำเร็จในอนาคต ครูเองก็มีส่งร้องเพลง ไปถึงระดับไมค์ทองคำ 2 ปีแล้วที่ส่งเข้าประกวด

- เพราะฉะนั้นถ้าเราเป็นครู เราอย่าคิดแค่สอนอย่างเดียว ครูเองก็ต้องมีการพัฒนา อัปเดตตลอด รู้ความเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารตลอดเพื่อที่จะตอบโจทย์ให้กับลูกศิษย์ ครูต้องเป็นต้นแบบที่ดี ยึดจรรยาบรรณความเป็นครูให้แน่นอน ถ้าขาดจรรยาบรรณก็จะเป็นครูที่ดีไม่ได้ เราต้องสอนคนแล้วให้คนนี้แหละไปสร้างชาติต่อไป ฉะนั้นเด็กจะถูกสอนอย่างไร ถูกสร้างอย่างไรก็ต้องดูที่ต้นแบบ เขาจะได้เป็นผ้าขาวที่พร้อมจะสร้างคุณภาพต่อไป

-ยังเราอยู่สูงเราก็ยังทำตัวให้ต่ำลง ก็จะมีแต่คนรักเคารพเรา ครูมีโอกาสที่ได้เข้าไปสอนเด็กในหลายโรงเรียน เห็นทุกอย่างมาหมดไม่ว่าจะสอนลูกคุณหนูคุณนาย สอนเด็กออกทิสติกก็จะอีกแบบหนึ่ง จึงทำให้เห็นความหลากหลาย และกลับมาคิดว่าเรามีวิธีใดบ้างหากมีโอกาสที่จะได้ช่วยพวกเขาเหล่านั้น ฉะนั้นจึงวิ่งไปยังผู้มีกำลังพร้อมถ้าช่วยเขาได้ควรทำ และนี่จึงเป็นหน้าที่ของความเป็นครูที่แสนสุดจะประทับใจและจะไม่มีวันเลิกลา

ที่มา : <https://www.hatyaifocus.com>

คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ

ครูภูมิปัญญาไทย

ครูผู้บุกเบิกสร้างสรรค์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ด้วยความเชี่ยวชาญ ทุ่มเทความรู้ความสามารถ พัฒนาหลักสูตร วางแผน สร้างรากฐานแข็งแกร่งให้การเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ในประเทศไทย ครูผู้เปี่ยมด้วยความเมตตา และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นเลิศ ผู้สร้างตำนานการเรือนสวนดุสิตจนเป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ ให้แก่มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ

คุณหญิงกระจ่างศรี มีผลงานดีเด่นด้านคหกรรมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ.2482-2488 ปฏิบัติการสอนวิชาอาหารและโภชนาการ การตกแต่งบ้านเรือน การสร้างบุคลิกภาพและภาษาอังกฤษต่อมาได้ปรับหลักสูตรเดิมซึ่งเน้นการทำอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้า งานฝีมือ งานดอกไม้ใบตอง โดยเพิ่มวิชา พัฒนาการเด็กการจัดบ้านเรือน โภชนาการและการตกแต่งบ้านดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรคหกรรมศาสตร์จนเป็นต้นแบบให้แก่สถาบันการศึกษาทั่วประเทศ พ.ศ. 2496-2497 ได้รับทุนจากองค์การ USOM (United States of America Operation Mission) ให้ไปศึกษา ศึกษาด้านการบริหารการศึกษา คหกรรมศาสตร์ในสถาบันที่มีชื่อเสียงทางคหกรรมศาสตร์ถึง 12 รัฐ

คุณหญิงกระจ่างศรีเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการทำงานสูง สมดังคติพจน์ในการทำงานของท่านที่กล่าวว่า “ทำงานให้ดีที่สุด” และ “จงเป็นคนทันสมัยในวิชาความรู้” ท่านได้ใช้ความรู้ความสามารถด้านคหกรรมศาสตร์สร้างงานต่างๆ อีกมากมาย “คุณหญิงกระจ่างศรีเป็นผู้มีความรู้ดี มีความสามารถหลายด้านและมีสมรรถภาพสูง มีจิตใจเข้มแข็งในการบริหารงาน แต่มีความอ่อนโยนและมีสัมมาคารวะ รู้ผิดชอบชั่วดีตามแบบฉบับของกุลสตรีไทยแท้ ขอให้คุณหญิงกระจ่างศรีจงเป็นสตรีในอุดมคติของไทยต่อไปอีกหลายรอบสิบปี”

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ ความเป็นผู้นำด้านคหกรรมศาสตร์ของคุณหญิงกระจ่างศรีอย่างชัดเจน และเป็น ผู้นำในเรื่องต่างๆ อีกหลายเรื่อง กล่าวคือ เป็นผู้ริเริ่มนโบโพธิ์ซึ่งคนโบราณ ใช้ทำบุหงามาประดิษฐ์ดอกไม้เป็นครั้งแรกและพัฒนาการประดิษฐ์ดอกไม้จาก โบโพธิ์มาเป็นดอกไม้ใบบางโดยนำใบไม้ชนิดอื่นๆ เช่น ใบตะโกใบมะม่วง ใบขนุน ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะต่างกันทั้งใบเล็ก ใบกลมและใบยาวมาประดิษฐ์ เป็นดอกไม้ใบ

บางอีกด้วย คุณหญิงกระจ่างศรีริเริ่มนำเกล็ดปลามาประดิษฐ์ดอกไม้เป็นครั้งแรก และเป็นต้นแบบให้ชาวหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้นำไปประดิษฐ์เพื่อประกอบอาชีพจนถึงทุกวันนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้กล่าวสดุดียกย่อง คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐไไว้ในหนังสือ เล่มเดียวกัน ความตอนหนึ่งว่า“ท่านมีความเป็นกัลยาณมิตร ครบ 7 ประการ กล่าวคือ น่ารัก เป็นกันเอง น่าเคารพ น่าเจริญใจ (ควรเอาอย่าง) รู้จักพูดให้ได้ผล พร้อมทั้งจะฟัง เป็นที่ปรึกษาที่ดี อดทนรับฟังคำปรึกษา ชี้แจงเรื่องต่างๆ และไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย อีกทั้งยังมีจิตใจเต็มไปด้วยพรหมวิหาร 4 มีเมตตา กรุณา อุเบกขา และสมานัตตตา ตลอดระยะเวลา 29 ปีที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนการเรือนพระนคร และวิทยาลัยครูสวนดุสิต ท่านเป็นผู้ที่ได้วางรากฐานให้กับสวนดุสิต จนเป็นสวนดุสิตในวันนี้ได้ แม้วันนี้จะไม่มีท่านแล้ว แต่สิ่งที่ท่านได้ทำไว้ทั้งวัฏปฏิบัติและผลงานที่ท่านได้สร้างสรรค์จะเป็นสิ่งที่พวกเรา ชาวสวนดุสิตทั้งหลาย จะจดจำระลึก นำไปปฏิบัติ และพัฒนาให้ดีขึ้น “ท่านอยู่ในใจพวกเราเสมอ...”

ที่มา : หนังสือประวัติครู ครูสภาจัดพิมพ์ เนื่องในวันครู 16 มกราคม 2562 สำนักงานเลขาธิการครูสภา